

Közvetési díj helyben:
 Egész évre . . . . 8 frt
 Félévre . . . . . 4 frt
 Negyedévre . . . 2 frt
 Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal . . . 20 frt
 Fél oldal . . . . 10 frt
 Negyed oldal . . 5 frt
 Ezenfelül minden hirdetésnél
 30 kr kincst. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELNIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca
 337. házszám.

Ugy a kérésatok, mint a hirdetések ott vettek fel.

„Nyilttér“ sora 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kincstári illeték számitatik.

Nem igaz!

Szabadka város törvényhatósági életében nap-nap után merülnek fel olyan jelenségek, melyek azt mutatják folyton, hogy háztartásunk minden ágánál fejtelenség, hogy ne mondjuk néha talán éppen a rossz akarat vagy az egyéni érdek vezeti urainkat.

Évek hosszú során át rámutattunk mi már száz olyan cselekmény- vagy mulasztásra is, mely a városnak kisebb-nagyobb kárt rendszeren okozott, azonban ritkán jutottunk oda, hogy a többször megindított vizsgálat megadta volna közönségünknek a kellő felvilágosítást.

Polgármesterünk és társainak az ellenük bármikor felmerült vádakra rendszerint az a válaszuk:

„nem igaz!“

Mikor aztán oda jutottak, hogy a tárgyat megkésett, hogy tovább titkolódzni a nyilvánosság előtt már nem lehet, akkor megindul az „erélyes“ fegyelmi vizsgálat és az folyik hónapokon keresztül, míg végre megfelelnek róla mindenki, panaszolt elegyengetheti görnyös útjait melyekre rátévedett, s azután

ezen a simaságon elsiklik annak rendje és módja szerint minden; a vádra ismét csak azt mondják:

„nem igaz!“

Ha végre aztán nincs mód a menekülésre, ha a visszaélések lajstromát adatokkal igazolva tárják a város főnökei elé, akkor uralomra jut az a régi elv: a nagy bűnösök szaladnak, az aprókat fekötozik.

Pár nappal ezelőtt ismét egy „kis visszaélés“ tárult fel polgármesterünk előtt, melyről hónapok óta beszélnek a városban, de a polgármester füléhez egy csipetnyi hír sem jutott el mindaddig: míg egy alantasabb tisztviselő megsokalva ezt az áldatlan városi manipulációt panaszt nem emelt a tanács előtt. A panaszos tisztviselő elmondja ugyanis, hogy a város számlájára felette sok papírost és süzségtelen nyomtatványokat rendelnek meg, melyre aztán ráiratik: nem használható, s eladják egyesek mázsa számra a kereskedőknek, úgy azonban, hogy a skartirozott papír után befolyó pénzecske is „skartiroztatik.“

A vád meg van. A polgármester most már kényszerítve lesz belényülni ebbe a

kis darázsfészekbe is, sőt talán kényszerítve leendő valakik ellen fegyelmi vizsgálatot is indítani, de, hogy ennek a vizsgálatnak a visszaéléshez mért sújtó eredménye is meglegyen, arra már a polgármester sincs kötelezve.

A feljelentésnek azonban eredménye lesz. Lesz pedig az, hogy a mit a feljelentő alantas tisztviselő mondott, egyszerűen:

„nem igaz!“

s ha menni kell valakinek, majd menni fog az, akire kisütik, hogy hamis vádaskodó, de aki azért — állítása szerint — kimutatja, melyik szabadkai kereskedő vett jóhiszeműleg és hány kilót a városi selejtezett papirosokból.

Iskolaszéki ülés.

Az iskolaszék f. hó 3-ikán ülést tartott, melyen az 1871-ben létesített, a törvényintencióival ellentétben álló úgynévezett igazgatói állást a törvénynek megfelelően újra szervezte.

Az új módozatot ajánló — 2 nyomtatott ívre terjedő-elnöki jelentés főlemlíti egyebek közt, hogy a kir. tanfelügyelő maga niveau alattinak jelenté ki a tanterületet, minek leginkább az eltévesztett

TÁRCZA

Flóra fenyeget.

Irta: HONTHY ISTVÁN.

Illatos, rózsás kis levelet kaptam. Még a derék Futó Pál bácsi, a jubilált levélhordó is gyanakvólag nézett rám, a mikor átadta ma reggel a hivatalban.

— Arra jártam a házuk felé jegyző ur. De nem adtam be. Gondoltam, jobb lesz, ha saját kezébe adom. Mert ki tudja . . .

Itt az öreg elhallgatott. Hanem annál jelentősebben hunyorgatott a szemével.

Magamat is meglepett a rózsás, illatos kis levél, úgy, hogy nem nyitottam fel mindjárt. Először megnéztem mégegyszer a címet. Csakugyan nekem szól-e hát? Ott állt a boritékon finom vonásokkal írva a nevem; a saját nevem, meg a hivatalom. Tehát semmi kétség többé ez iránt. Aztán vizsgálni kezdtem, honnan jöhet? A fővárosi főpósta bélyegzőjével volt hasznavehetetlenné téve rajta a bélyeg. Tehát Budapestről jön. Még egy harmadik „tehát“-ra nem kerestem az okot. Hanem a félőskutatás helyett más érzés fogta el a szívemet. Az én komoly, férfi kötelességgel és igaz szerelemmel telt szívemet, amelyhez immár másfél év óta az én kedves

kis feleségem formál isten és ember előtt egyedül és kizárólag tulajdonjogot.

És ifjúnak és szabadnak éreztem magamat. Mikor még fiatal, balga lelkemet egy ilyen rózsás, illatos kis levélke jobban boldogította bárminél, s mikor még nem kellett titkolózni senki előtt s rejtegetnem ezeket a csábos, bolondító irkafirkákat. És megcsókoltam először az irást a boritékjukon s úgy bontottam fel. Pedig bizony sokszor azt se tudtam ki is írja valjon?!

S úgy elfogott a boldog visszaemlékezés, hogy egészen elfeledtem azt a levelet felbontani. Csak szívtam magamba kábitó illatát; csak néztem a finom, apró, kekek betűket a boritékján és még arra is rávetemedtem, hogy találgatni kezdtem, ki is írhatja hát?

Szinte megresteltem magamat saját magam előtt. És végre felszakítottam egy nehéz fohász közt a rózsás, illatos kis levélboritékot.

Ugyanazokkal a finom, apró betűkkel volt írva a levél is, mint a cím. S nem is hosszú, csak ennyi az egész:

— Ugy látszik, elfelejtettél már? Elfelejtetted esküvéseidet, el mindent és boldog férjnek álltál be. De én nem felejtetem el semmit. Itt vagyok és holnap várlak délután 5 órakor, mikor a hivatalod-

ból szabadulsz. Jöjj el, mert különben baj lesz! — Flóra.

Flóra!

Igen, 6 volt, 6 volt az én . . . No hát mije lehet az embernek egy nő, aki ilyen levelet ír neki? Ő volt az én első ideálm s az utolsó — szeretőm. Rajta kívül szerettem másokat is; de 6 volt az első, akit talán komolyabban is szerettem, mint megérdemelte volna. Szóval, benne reméltem, hogy feltalálom azt a nőt, akinek szerelme egész életemen át boldogítani fog. S mikor így akartam szeretni, akkor láttam be véghetetlen csalódásomat.

És kiábrándultam belőle. S ma már alig is emlékezem reá.

Hogy is volt csak?

Egy estélyen ismerkedtem meg vele fönt Pesten. Egy olyan estélyen, amilyen száz is van egy este a világvárosnak induló „házánk szívé“-ben. Egy olyan estélyen amilyent egy-egy gazdag háztulajdonos polgár ember rendez, melyen megjelenik az egész rokonság s a rokonság minden ismerőse, hogy a család diszeinek a pártában sokáig maradni nem akaró házikieszszonyoknak udvart tegyen.

Mint egyik távoli rokon közeli ismerőse jelentem én is meg az estélyen, ahol megismerkedtem Flórával.

mederben posványodó igazgatás volt a szülő oka. Fölsorolja az előterjesztés az elemi népiskolai igazgató teendőit, melyeket külön szabályzatban állapított meg a helyi hatóság 1871-ben s a min. jóváhagyta; ebben egyebek közt ki van mondva, hogy köteles a városi iskolákat havonként legalább 2-szer, a tanyaiakat egyszer meglátogatni s erről részletes kimutatást készíteni. Ami az előterjesztés szerint oly gyarló módon történt, hogy az iskolaszék ily értelmű igazgatói jelentést egyáltalán nem látott; de nem is láthatott, mert fizioai lehetetlenség, hogy egy ember az összes kereskedelmi, ipar, óvó-intézetek mellett a csaknem 80 népiskola tanítási rendszerét havonként végigtanulmányozza.

Az előterjesztést nem az igazgató-tanítói állásokra vonatkozólag, hanem egyes kitételei miatt támadta meg a népiskolai igazgató; szavai mindenkit megleptek, mert a tárgytól eltérő intrikák mesterséges szövevénye volt egész beszéde.

Utána Mamuzsits Ágó emelt szót és az igazgató-tanítói állás történetének előadásával is igazolta az állás megszüntetésének szükségét. Indítványára magáévá tette az iskolaszék az elnöki előterjesztést s az igazgató-tanítói állások szervezését azon módon fogadta el, hogy a mostani igazgató fizetésének további csonkítlan élvezete mellett a kereskedelmi és ipariskolák, óvók és az összes tanyai iskolák igazgatója lesz s míg a városi iskolák 4 külön tankerületből fognak állani az iskolaszék ajánlata szerint 100-100 frtnyi tiszteletdíjjal javadalmazott ig.-tanítók vezetése alatt.

A vitában részt vettek még Mamuzsits Mátyás prépost plébános, Kuluncsics Illés stb. kik mind az igazgató-tanítói rendszer mellett emeltek szót.

Igazán mulattató, de tanügyi szempontból fölötte megdöbbentő jelenet volt az, midőn a népisk. igazgató azzal állt elő, hogy ő a népiskolai igazgató teendőit magában foglaló szabályzatot ez ideig nem

Flóra fiatal volt és mar is özvegy. A rossz nyelvek ugyan azt sugták róla később a fülemben, hogy csak amolyan szalma-özvegy biz ő, — hát mit törődtem én már vele akkor?!

Már akkor!

Mert látlak újra, Flóra, a mikor vártál rám a te pazarfényű kis szobádban. Az első boldog téte-átéteben, a mikor úgy fogadtál egy forró nyári délutánon te leredőnyözött ablakú titkos házi személyedben, mint imádódat. És nem is tetszik különösnek, hogy akkor csak könnyed csipkeruha volt karcsú termeteden, s én szabadon láttam fehér, dobogó kebledet, két puha finom karodat és márvány nyakadra még csak egy sor gyöngy se volt disztil feltéve! Hiszen olyan forróság volt azon a nyári délutánon!

S a rossz nyelvek később meg azt sugdosták felőled, hogy nemcsak egy imádó volt már s nemcsak egy van ma is. De hát én mit törődtem akkor már veled?!

Akkor már!

Mert úgy is látlak Flóra, egy hideg téli estén, a mikor a kis budavárban a süppedő szőnyegen térdre hullva könyörögtem neked, hogy légy az enyém; egyedül az enyém! S két puha karoddal dobogó kebledre vontál, forró ajkamat odaszoritattad márvány nyakadhoz, — s kineveltél!...

ismerte és ezen okból nem tehetett eleget kötelességének.

Valóban csak most látjuk, mily szomorú volt eddig népiskolánk állapota. Az új rendszer már október 1-én lép életbe, s a tantestület minden tagja a legjobb eredményt várja az új és a czélnak egyedül megfelelő módozattól.

Az iskolaszék egyéb fontos tárgyai közül kiemeljük még a polgári iskolákra vonatkozó határozatokat. Kimondatott, hogy a rajztanítói állás függőben marad, s csak akkor fog végleg rendeztetni, ha a polgári fiúiskola teljes lesz, s mindkét polg. iskola számára egy rajztanító lesz főlvéve. Szerintünk azonban ez már most megtörténhetnék.

A polgári leányiskola helyiségére nézve az iskolaszék elfogadta Takács E. indítványát, melynél fogva a mostani épület, mely élénk — sőt zajos-forgalmú utcában áll, értékesítettnek és a két polgári iskola számára máshol; csendes helyen építtessék egy a czélnak megfelelő kettős szárnyú épület. A terv részletes megbeszélésére és javaslat készítésére 5 tagú bizottság küldetett ki.

Ajánlatos volna, hogy a bizottság már most legyen figyelemmel arra, hogy a torna helyiséget — különösen a szerelvények és a hely megtakarítása végett — úgy építsék, hogy mindkét intézet növendékei használhassák.

Több kisebb ügy elintézésére, úgy is mint egyes áthelyezések foganatosítása az elnökre bízottat. I.

A világkiállítás.

Chicago, 1893. aug. 23-án

Amerika népe a kiállítás rendezését okozza a beállott válságért és bizonyítékul a bécsi 1873-iki kiállítást veszi, mely után szintén „pénzkrach“ állott be, pedig általában, mert volt ezeken kívül már több világkiállítás is és senki sem tagadhatta, hogy azok a tudomány, ipar és kereske-

delem nagy hasznára ne lettek volna inkább, sem mint egész nemzetek tönkretételére, mint amilyenek az Egy. Államok népe néz elébe.

Itt bolyongok a kiállításon, gyenge tehetségemből kitelhetőleg a legszívélyesebben irnék, sok szépről, jóról, ha! — ha ilyen tollamra akadna.

Fájdalom, sem a kiállítás, sem a kiállítási város ilyet nem nyújt. A Midway Plaisance. hol a világ mindenféle nemzetének tárlatai láthatók, melyek ezért 25 és 50 cent belépti díjakat szednek, igen rossz tüzleteket csinálnak. Ezért oly rutzsibvásárrá súlyosztották a festői keleti ruhákról és különlegességairől híres és másként igen érdekes e részét a kiállításnak, hogy már alig érdemes felé menni.

Cairó utca kapujánál egy afrikai néger egy száraz tevének két dobot ver és csalja be a népet, mit oly éktelenül tesz, hogy gyengébb idegzetű ember nehezen határozza el magát felé menni.

Igy van minden ajtónál, kapunál. A kínai színház előtt torokszakadtából kiabálja egy „csájni“: gyertek, gyertek, bámuljatok e nemzet művészetét, mely ma is olyan, mint 3000 évvel ezelőtt. (Köszönjük az ily dicsőséget! Szedő) Becsalók, becsapók kurjantgatnak torok szakadtából sipok, dobok éktelen sikításai, pergései sérti a látogató fülhártyáit, a vendéglőkben az ezelőtt lótolvajlás mesterségét tűző pincérek terhelik és sértegetik a népet, mind itt akarna megcsikarni szerencséjét oly évben, midőn a nemzet nagy része a legcsekélyebbet nélkülözi, a kiállítást bekerítő deszkák között pedig a várost mint sáskaraj ellepő földönfutóvá lett munkátlanok leskelődnek, melyeknek száma ezrekre megy.

— E városban 200.000 ember van munka nélkül és számuk naponta szaporodik. Mi lesz e helyzetnek vége, a jövő titka. Ki volna azt képes megmondani. Hozzá még a tél is közeleg.

A leégett „Gold storage house“ fölött a coroner és esküdtői által tartott vizsgálat alkalmával egy lap tudósító azt állította, hogy ő tudja, hogy az alkalmazottak a reájuk bízott összes tárgyakat kocsira rakták és eladták, azután felgyújtották, hogy lopásuk ki ne tudódjon és hogy erre tanuja is van, de a vizsgálat nem vette tudomásul e vallomást és a dolgot elaltatta. Az odaégett tüzoltók családjainak fölségélyezésére vagy 100.000 dollár gyűlt eddig össze, de ezek szegények szüntelen azon panaszkodnak, hogy nem képesek kapni ez összegből a legcsekélyebbet. Hát már ily pénzeket is sikkasztókra biznak?

B-K A.

Közgazdaság, ipar, kereskedelem.

— A városi közbűgőhidon közfogyasztásra hatósági felügyelet alatt t. évi augusztus hóban levágatott: Bika: 6. — Ökör: 46. — Tehén: 115. — Egy éven felüli borjú: 2. — Egy éven aluli borjú 122. — Összesen 291 darab. A fogyasztás a múlt hónapival szemben, csak néhány darabjal javult, dacára hogy e hóban, nagyobb katonai gyakorlatok tartattak.

— A budapesti állami ipariskolába (VIII. ker. Népszínház utca 8. szám.) levél útján lehet jelentkezni beiratkozás végett. Beküldendő: 1., a négy közép-iskolai osztályról szóló iskolai bizonyítványok,

Es ma te fenyegetsz Flóra?

Lejöttél utánam a zajos nagy városból ide ebbe a faluba. S azt akarod, hogy ismét a karjaidba vessem magam s lábaidnál térdelek én, kinek szerető hitvesem van odahaza?!

Tudod-e, hogy ocsmány, rút dolgot kívánsz tőlem? Tudod-e, hogy a sátán szerepére avattad fel magadat ezzel az illatos, rózsás kis levél megírásával?!

A sátán győzelme sokszor bizonyos!

Es látlak újra könnyű csipkeruhában, árnyas illatos kis szobád puha kerevetjén heverve; dobogó kebledet, két puha, bársony karodat, márvány nyakadat pusztán, kívánatosan.

Es csak a te szerencséd, hogy most elébem áll egy angyal, egy szelid, szendénő, az édes hitves, az igaz szerető és nem tiltó mozdulattal, de kérő, aggodó pillantással meggátol abban, hogy hozzád vegyem az utamat.

Csak a te szerencséd, mert az angyal boszúra is képes és ez a boszú szomorú nagyon szomorú lenne mindkettőnkre nézve de legszomorúbb arra a boszúálló angyalra!

De ez az angyal meg is bocsát, mert szeret.

Hát csak fenyegezz Flóra, fenyegezz!

— 2, az iparhatóság által hitelesített gyakorlati bizonyítvány, — 3, a megyei, városi vagy körvos által kiállított orvosi bizonyítvány. Az igazgatóság minden megkeresésre részletes felvilágosítással szolgál.

Törvénykezés.

„A szent Miklós“ szomszédja; a jó „obersz“, a „hivatalos“ zugirász és még „valami“.

Néhai Takács Sánta Bernát szabadkai 5-ik kör lakosnak többek között az ugynevezett „tuki“ ugarokban volt 2 lánccsal elsőrendű szántóföldje, mely föld épen oda esik, ahol állítólag a „Szent Miklós“ földi maradványai nyugszanak, ennek tőszomszédságában pedig Vuics Tivadar szabadkai nyug. póstamester, az ez időszertint szerb hitközségi elnöknek szinte van egy darab ingatlana, ahol — közel lévén a városhoz, gyakran volt alkalma megfordulni s ekkor tapasztalta, hogy a „Szent Miklós“ állítólagos sirja körüli hely nagyon el van hanyagolva s így megfogamzott benne az az eszme, hogy ő a sir körülötti 2 l. földet örök áron megvásárolja és közalapítványi célokra a szerb hitközségnek felajánlja azzal a kikötéssel, hogy a helyet kegyelettel fentartsák.

Vujics az öreg Takács Bernáttal egy ízben találkozott künn az ugarokban, és ekkor tett neki tisztességes ajánlatot a kérdéses 2 l. földre, meg is egyeztek szóval, de a jogügylet véglegre nem lett.

Az öreg Takácsnak 5 gyermeke volt, ezek egyike, Takács Erzsébet, most özv. Hornyákné, ki, mellékesen mondva, tetszetős fiatal menyecske, „obesztet“ hordott naponta Sztojkovics József özvegy magánzóhoz, s így a gyakori találkozás folytán közlelbi ismeretségbe jutottak. A fiatal menyecske ezután igen gyakran kisebb-nagyobb pénzzavarba jött és Sztojkovics a jó „obesztet“ liferáló menyecskén s 3 árva gyermekén megkönyörülni akarván, neki részenként 300 frtot adott kölcsön. Az asszony ezután már olyan jó ismeretségben volt Sztojkovicsal, hogy ennek minden ügyes-bajos dolgát hűségesen elbeszélte s így többek között azt is elmondotta, hogy édes atyja halálos beteg lévén, utána a kérdéses 2 lánccsal „tuki“ föld, melyet „a Vujics tenzur“ olyan nagyon megszeretne venni, reá fog maradni.

Igy történt, hogy Sztojkovics a fiatal menyecskét megismertette Vujicsal is, kinek aztán szinte liferált „jó obesztet“ s ezen a réven Vujics is annyira megkedvelte az asszonyt, hogy gyakori pénzzavaraiból kisegítette. A furfangos menyecske a jó viszonyt nagyon kiaknáta, amennyiben Vujicstól a reá állítólagosan háramlandó 2 lánccsal föld vételére fejében 7 darab kötelezvényre 1400 frtot felszedett azzal az ígérettel, hogy a telekkönyvileg átírátható adás-vevési szerződést a még életben levő édes atyjával aláírattja s neki átadandja. Vujics különben is, de leginkább fiatal menyecskével szemben igen hiszékeny s így egy perczig sem kételkedett abban, hogy őt a csinos „obesztet“ becsapja. De midőn Vujics már sejteni kezdte, hogy több a kettőnél, a menyecske napról-napra halogatja a szerződés átadását, megvillant benne a gondolat, hogy a menyecske Sztojkovicsal egyetértve őt becsapta. Vujics, kinek nem nagy jártassága van az efféle dolgok-

ban rendőri uton akarta az ügyet tisztázni, de ezzel természetesen semmire sem ment, így aztán fogta magát bérkocsibaült Szaghmeiszter Antal városi jövedéki biztossal egyetemben, megjelentek az öreg Takács házában, ott előadta híven az ügy állását s kérte hogy adjon neki adás-vevési szerződést a kérdéses 2 lánccsal földről, mely szerinte halála után ugyis leányáé lesz, ki az ezért járó 1400 forint vételért már felvette. Ennek ellenében biztosítani kívánta az öregnek és ennek nejeinek a holtiglani haszonélvezeti jogot. Az öreg ember azonban erről mit sem akart tudni, ő nem vett fel egy krajczárt sem, ha a lánya neki adott el földet, irassa is ezt a vevő nevére. Hosszas rábeszélés, panaszosok állítása szerint, fenyegetések után az öreg azzal menesztette el Vujicst, hogy majd megmondja a dolgot, jöjjön másnap. Vujics azonban nem ment el többé, hanem megbizta Sztojkovics Józsefet, ki különben is elejétől fogva közbenjárt ez ügyben, hogy irassa alá a szerződést. Sztojkovics el is ment Szaghmeiszter társaságában Takácshoz és ott két órai rábeszélés és állítólagos fenyegetés után rábírták a halálos ágyán fekvő embert, hogy a kérdéses szerződésre kézjegyet vezesse s ez meg is történt.

Az így kézhez kerített szerződés alapján aztán Vujics megszerezte a tulajdonjogot a kérdéses 2 l. földre s ezt nevére telekkönyvileg át is iratta.

Az öreg Takács meghalt, az örökösök ekkor Vujics Tivadar, Sztojkovics József és Szaghmajster Antal ellen zsarolás vétsége miatt fenytő feljelentést adtak be a törvényszékhez. Az I. bíróság ellenük elrendelte a vád alá helyezést, a kir. tábla beszüntette, azonban a kir. Curia fentartotta a vádat s ez ügyben f. hó 4-én és 5-én tartott meg a végtárgyalás.

Marián tszéki bíró elnöklete alatt Raszkó István Oláh Ferencz szavazó bírák és Kósa Károly jegyző közbenjöttével megalakult a törvényszék, a vádhatóságot Markovics kir. alügyész képviselte, Vujics és Szaghmajstert Dr. Petrovics Dusan ügyvéd védte, magánpanaszosokat pedig Dr. Mukics Simon képviselte.

Nagyszámu intelligens hallgatóság jelenlétében kezdődött meg 4-én d. u. 3 órakor a végtárgyalás. Midőn Takács Sánta Imre panaszos előadta panaszát, hosszasan ecsetelvén miképen kényszerítették elhalt atyját a kérdéses szerződés aláírására. Erre a vádlottak hallgattattak ki egyenként kik, különösen Vujics és Sztojkovics folyton derűtlenségben tartották fesztelen magaviseletük és kedélyes nyilatkozataik által a közönséget, úgy hogy az elnök többször volt kénytelen vádlottakat rendreutasítani, a hallgatóságot a terem ki ürittetésével fenyegetni.

Majd a főtanuként szerepelt Takács Erzsébeth özv. Hornyákné érdekes, és pikáns jelenetekben gazdag vallomása került sorra, ki kevés eltéréssel ugyanazt a mesét mondotta melyet panaszos és több kihallgatott tanu is már ismertetett. A ki hallgatások este 7 óráig tartottak, míg a tárgyalás másnap 9 órakor folytatódott, amidőn vádlottak mentő tanui hallgattattak ki, akik különben igen lényegtelen az ügy elbírálása semmi befolyással sem bíró dolgokat mondtak el.

Ezekután védő ügyvéd valami Grubi Jakab nevezetű tanut jelentett be ki szerinte ez ügyben fontos vallomást tett vol-

na, azonban a kir. tszék eme tanu kihallgatását, ki különben előző napon végig hallgatta a tárgyalás menetét, — mellőzte.

A kir. ügyész vád és Dr Petrovics védbeszédének meghallgatása után a trvszék tanácskozással visszavonult, mely tanácskozás teljes 5/4 óráig tartott, midőn délután 1 1/2 órakor az ítélet kimondatott, mely az összes vádlottakat teljesen felmentette.

A kir. ügyész felebbezést jelentett be. Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül a különben tapintatos, de ezuttal állásáról és hivatásáról teljesen megtelepedezett védő ügyvéd magaviseletét a tszékekkel szemben, — ki Takács Erzsébetet oly jelzésekkel illette meg, melyek igazán nem egy kir. tszék színe elé valók; úgy, hogy csak csodálkozhatunk azon, miszerint az elnök bíró a védő ügyvéd többszöri rendreutasítása után őt a tanuként szerepelt nő becsületén ejtett sértések miatt meg nem birságolta, annál is inkább, mert:

1. Maga a védőügyvéd hangsúlyozta, hogy a nő becsületét a tszék előtt meghurcolni nem szabad itt ki nem fejezhető szavakkal,

2. mert a becsutelen címekekkel illetett asszonynak a tszéki tárgyalási termen kívül most már nincs bírósága, ki neki elégtételt adjon.

— A szegedi országos ügyvédgyűlés e hó 9 és 10-én tartatik meg. Péntek este a vidéki vendégek összejövedele és ismerkedési estély leend. A gyűlés váratlanul népesnek ígérkezik. Az érkező vidéki vendégek testületileg fogadtatnak, s a rendező bizottság intézkedett hogy a résztvevők ismertető jelvénnnyel látassanak el.

Közönség köréből.*)

Panasz a vasutasok ellen.

E hó 3-án vasárnap délután cselédemet Palicsról Szabadkára akartam küldeni, s utasítam hogy a palicsi indóháznál jegyet váltva várja meg a 2 1/2 óra körül Szabadka felé induló vonatot. Cselédem kiment, jegyet váltott, és többet magával várakozott, mikor azonban a szegedi és szabadkai vonatok Palicson keresztezve az utasok Szabadka felé beszállani akartak, nem engedték őket azzal: várjanak, a város felé induló vonat csak sint cserél, visszajön az indóházhoz és felveszi a menni készülőket. A vonat elindul, s el is ment, füttyült még egyet a távolból „isten hozzáto k“ czimen, s azzal kizónázott a park fái közül a nyílt pályára, hogy onnan vissza se térjen.

Az utasok méltó felháborodása azután a már kiváltott és lebélyegzet jegyeket visszaváltották, s az utasok szépen Palicson maradtak.

Állítólag a lemaradtak lehetnek 25—30-an. Nem hiszem hogy ez jól volna így.

Palics, 1893. szeptember 4-én.

Egy lemaradott.

HIREK.

— A hideg egyre tart. A nappali meleg tühető, de este és reggel a szabadbani tartózkodás csak téli bundában lehetséges. Hátralévő ültetvény és veteményeinkre ez felette zsbasztólag hat, s ha az idő hamarjában meleg őszre nem változik, csekély gazd. kilátásaink is füstbe szállanak.

*) E rovat alattiak díjmentesek szerk.

— Jankovich Aurél egykori főispánunk volt neje, Szucsics Leona urnó Pacséron pár nap előtt hirtelen megbetegedett, és betegsége oly veszedelmes jellegűt öltött, hogy lapunk zártakor vett értesítés szerint a közszeretében álló szép hölgy életének megmentésére gondolni is alig lehet. A betegség okát sokféleképen variálják, s így biztos adattal e részben mi sem szolgálhatunk.

— „Masíroznak a katonák.“ Az őszi hadgyakorlatok rendszeresen felidéznek a katonai népvándorlásokat is, s ha egész éven át nem, ilyenkor ezer számban vonulnak át városunkon a katonaurak. Egyik jeles állomáshelyünk a szabadkai vasuti indóház, hol napról-napra öblös üstökben várja az érkező csapatokat Lichtnechert Károly vasuti vendéglős gőzölgő gulyáshuslevese. Tegnap Szeged felől 800 éhes hadfi lepté meg az indóház előtti területet s végezte korai ebédét a szabad ég alatt.

— Tamás! mélyezd ujjaidat e sebekbe, és győződjél meg, hogy ébren vagy . . . Ezeket a szavakat mondja egy részvényes, aki a palicsi villamos vasut vágányai közé ékelte pénzeszkészét, mindazoknak, a kik „Tamás“ szerepet játszanak ez ügyben. E „Tamás“-ok között vagyunk mi is. De hát a sinek itt vannak, a talpfák megérkeztek, s a mi legfőbb!! — egy budapesti bank kétszázezer forintnyi hitelt szavazott meg a jelzett vasut bevezetési munkálataira. A Ganz-gyár kibékült, a kocsi is utra készen állanak, s a mozdony még az idén fűtyni fog a tó parton, Vermes Béla önkéntes pedig a bakról elfogja kiáltani karácsonkor: „Palics!!..“

— Budincsevits Mórócz városi tisztviselő, ki 30 év óta volt egyszerű de hű és szorgalmas kiadója a törvényhatóságnak, mint részvétellel értesülünk súlyos betegesen fekszik, s életéhez nem sok remény köthető már.

— Palics gyógyereje csodát művelt. Egy budapesti illetőségű kis leányka két mankón járva mint nyomorék jött néhány nap előtt Palicsra, amikor már a legjelesebb fürdőket is kiaknálták aggódó szülei. A kis leány pár nap óta segítség és bot nélkül járkal a parkban. A ki meg akar győződni róla, bármikor megteheti.

— „Szerb Panama.“ E czim alatt az Ujvidéken megjelenő „Strázsa“ cs. szerb lap ismételve heves támadást intéz a szerb patriarcha ellen s oly kifejezésekkel pelengézezi a főpapot, a minőt csak notorius gazemberekre szabad alkalmazni. A cikk írója minden áron kényszeríteni akarja Ő szentségét hogy sajtó pert indítson ellene, a hol hihetetlen állításait bizonyítani tudná, — ha igaz. A jelzett lap eme közleménye megjelent külön lenyomatban magyar és német nyelven is. Vajjon a kir. ügyészség nem tartja érdemesnek a beavatkozást? — Csodáljuk.

— Nagy csapás érte Tószegi Dávid helybeli jónevű gabonakereskedőt. Ugyanis neje alig két napi betegség után szívszélhűdés folytán tegnap reggel meghalt. Az eset annál megrendítőbb miután Tószegi, ki dacára annak hogy még java korbéli ember, — évek óta teljesen világtalan s nején kívül, ki őt a legnagyobb odaadással ápolta, senkije sincsen s így a már ugyis szerencsétlen ember most még szerencsétlenebb lett. Tószegi különben jómodu kereskedő hir-

nevében áll, kinek üzletét azonban mind- eddig elhalt neje vezette.

— A szabadkai községi főgymnasiumban ez idő szerint 460 tanuló van. A létszám következőleg osztatott meg: I. oszt. 155 (a., 51, — b., 52, — c., 52.) II. oszt. 128. (a., 64, — b., 64.) III. oszt. 101. (a., 51, — b., 50.) IV. oszt. 67. V. oszt. 48. VI. oszt. 40. VII. oszt. 11. VIII. oszt. 15.

— A szabadkai rendőrség sztrájkol s ezt úgy látszik a főispánnak be is jelentette, mit abból következtetünk, hogy az ablaka előtt hetek óta tátongó nyitott közkút befedéséről mai napig sem intézkedett, de a részünkről állandóan figyelmeztetett egyéb rendőrelenes dolgok figyelembe vételét mibe sem veszik. Most már igazán „szabad a vásár.“ Garázdálkodhatnak, lohatnak, rabolhatnak Szabadkán. Nincs rendőrség nincs rendőrfőnök. Általánosan a sztrájk.]

— Öngyilkosság. Gärber Mór 7-ik körű szabómester, ki sok éven át a Hacker Lipót szabó cég szabásza volt, f. hó 3-án ismeretlen okból lakásán felakasztotta magát. Fiatal özvegy és egy kis gyermek siratják.

— Mindenféle. A miniszter Zentán. Szilágyi Dezső körutat tett, s a napokban Zentán is megfordult az „Eugen“ szállodában. A kegyelmes úr „incognitó“ utazott, s a szálloda cselédsége azt hitte neve után hogy miniszter, pedig még nem az, csak — színész, kit a mi közönségünk is ismer. — A katonák új köpönyegét kapnak. A meleg bélést nyáron be lehet gombolni es eltenni, télen fel lehet tenni. — Úrge Ignác hittérítő, kinek lefejezéséről irtak és képeket is hoztak a lapok, — él. Nincs pénze, ez a baja. — Lukács Béla keresk. miniszter nagyobb körutat tesz az országban a keresk. és ipar tanulmányozása végett. — Liszt Ferenc emléksobrát, e hó 3-án vasárnap leplezték le szülővárosában Sopronban. Az ünnepély magyar és német nyelven folyt le. — Debreczen vidékén a hadgyakorlatok oly szorított helyen tartatnak hogy a tanyai lakosok falai telve vannak eltévelyedett golyókkal, sőt egy golyó a szoba ablakán keresztül egy bölcsőt is keresztül furt.

CSARNOK.

Forr . . .

Forr szívemnek minden vére
Juliskám tekintetére;
Nála vagyok ébren, álmon,
Kegyét lesném, kezét várnom.

Ennyi búbáj, ennyi kellem
Lángot gyújtott a szívemben.
Szive, szava, szeme, szája
Tündérfényt borít reája.

Engedd csókolnom az ajkad,
Ittasulva csüggni rajtad;
Nem kell aztán egyéb semmi,
Igy szeretnék égbe menni.

Uj vágy, uj érzés, uj élet
Lelkem összekötni véled.
Jer keblemre, meg nem bánod,
Add kezed és — hozományod!

Farkas E.

Részvét.

Nőgyülölő: Látja tehát egy fiatal egy-
kor nagy szamarat csinált belőlem.
Hölgy: S ön sohasem gázolt ki belőle?

Ismeri őt.

Feleség: Fogadni merek, hogy ismét
női kéztől eredő levél van a kabátzse-
bedben.

Férj: De édesem, hogyan jössz ily me-
rész állításra?

Feleség: Három nap előtt adtam ne-
ked egy levelet feladás végett. Nincsen
még a zsebedben?

Jó változás.

Feleség: Nem vagy te már az, mint
a ki voltál, mikor nőül vettél

Férj: Mindenesetre nem, akkor bolond
voltam.

Egyik oly rossz, mint a másik.

Nővér: Igaz, hogy Etel kisasszonynak
sok pénze van, de különös tulajdonságai
vannak. Ha őt veszed nőül, kénytelen
leszel az ital és dohányzásai felhagyni.

Fitestvér: S ha nem voszem őt nőül
kénytelen leszek nemsokára az étkezést
felhagyni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

SZALAY LÁSZLÓ A.
ügyvéd.

KOLERA

elleni halhatós óvszernek ajánlom valódi
felső magyarországi hamisítatlan

borovicskámát.

Schwartz Arthur

fűszerkereskedő, Deák utca Vermes-féle
házban.

?-21

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszorúdnak hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes
házi és népszere.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet,
feltűjttség, savanyu felbőftögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakivá-
lasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, székület.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyhen ez a gyó-
mortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok
és hámorholdáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek**
évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizo-
nyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással
együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.
Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni!! Csak oly csépeket tessenek elfogadni, melyeknek bur-
kolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával
(C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók

Szabadkán Gálffy György és Nyériti Béla gyógyszerházában

Nyomatott Schlesinger Sándornál Szabadkán.